

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA
ZAWODOWEGO
w roku szkolnym 2023/2024
w Szkole Podstawowej nr 10
z Oddziałami Integracyjnymi w Tczewie
uwzględniający
WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Wstęp

Program realizacji doradztwa zawodowego pomaga uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych (osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości), w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i w złagodzeniu startu zawodowego. To cel, którego realizacja niesie wiele korzyści. Program realizacji doradztwa zawodowego jest zbiorem działań w zakresie przygotowania dzieci i młodzieży do efektywnego zaistnienia i poruszania się po rynku edukacyjnym i rynku pracy. Program realizacji doradztwa zawodowego obejmuje nie tylko indywidualną i grupową pracę z uczniami, ale także z rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną), bowiem praca zawodowa jest istotną wartością w życiu człowieka, zwłaszcza w obliczu problemów i wyzwań współczesności. Dlatego nie tylko warto ale trzeba współpracować, aby dzieci osiągnęły w przyszłości sukces zawodowy. Rozwój każdego dziecka przebiega według indywidualnego wzorca, to znaczy w różnych momentach rozpoczyna się, przechodzenie do poszczególnych faz jest mniej lub bardziej płynne, a zachodzące zmiany mają różną intensywność i nie zawsze przebiegają w sposób harmonijny.

1. Podstawy prawne

- Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. ze zmianami
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

2. Cele główne

- W oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej doradztwo zawodowe obejmuje preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
- Orientację zawodową w klasach I-VI szkoły podstawowej stanowi ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji, poprzez

poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. Orientacja zawodowa jest realizowana na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, czyli na lekcjach przedmiotowych, godzinach wychowawczych oraz w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Doradztwo zawodowe stanowią uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych oraz zawodowych. Mają one na celu ułatwienie uczniom dokonanie wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, uwzględniając ich zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje zawodowe, a także wiedzę na temat systemu edukacji i rynku pracy. Doradztwo zawodowe realizowane jest :
  - ✓ w klasach VII-VIII w formie zajęć doradztwa zawodowego w wymiarze 10 godzin dydaktycznych w ciągu roku szkolnego ;
  - ✓ 2) w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  - ✓ 3) na zajęciach przedmiotowych;
  - ✓ 4) na lekcjach z wychowawcą.

3. Cele szczegółowe

Celem preorientacji zawodowej, prowadzonej w oddziale przedszkolnym jest:

- wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu;
- kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania;
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci
- stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej, prowadzonej w kl. I-VI jest:

- wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;
- zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, które człowiek może wykonywać;
- uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości;

- zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu;
- poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia;
- rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

Celem doradztwa zawodowego w kl. VII-VIII jest:

- odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji;
- motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu;
- rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- wdrażanie uczniów do samopoznania;
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów;
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- poznanie możliwych form zatrudnienia;
- poznanie lokalnego rynku pracy;
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych;
- poznawanie różnych zawodów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi

- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzenie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno- gospodarczym szkoły
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści (w tym nauczyciele współorganizujący proces kształcenia):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty)
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej

- organizują w świetlicy kąpki zawodoznawcze
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole (pielęgniarka):

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

5. Warunki i sposób realizacji

Preorientacja zawodowa w oddziale przedszkolnym jest realizowana:

- podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziale przedszkolnym, w szkole i poza nią.

Orientacja zawodowa w klasach I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;

- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- poprzez zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu

Orientacja zawodowa w klasach IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- poprzez zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Doradztwo zawodowe w klasach VII i VIII jest realizowane:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- poprzez zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

6. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Tczewie w roku szkolnym 2023/2024

Nauczyciele oddziału przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych (zapoznanie z zawodami w toku nauczania)
- organizują spotkania z ciekawymi ludźmi, którzy z pasją wykonują swój zawód
- zachęcają dzieci do rozwijania swoich pasji oraz prezentowania ich na lekcjach
- zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny
- prowadzą rozmowy na temat planów na przyszłość, gospodarowanie pieniędzmi, planowanie wydatków
- prezentują uczniom sylwety ludzi pracujących
- uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera
- wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania
- organizują zabawy pozwalające uczniom wcielanie się w różne role (w tym zawodowe)
- uczą podstawowych umiejętności technicznych, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe

Nauczyciele- wychowawcy klas:

- w trakcie bieżącej pracy z uczniami łączą realizowane treści nauczania z treściami programowymi z doradztwa zawodowego
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów w trakcie bieżącej pracy z uczniami
- realizują na godzinach wychowawczych tematy związane z doradztwem zawodowym m.in.: „Już wkrótce ważny sprawdzian- jak się do niego przygotować?”, „Stres- jak sobie radzić z nieprzyjemnymi emocjami?”, „Praca zawodowa naszych rodziców”, „Mam

pomysł na swoje życie- jak go realizować?”, „Praca marzeń- co zrobić, aby ją mieć?”, „Za chwilę szkoła ponadpodstawowa- przed wielką zmianą”, „Moje mocne i słabe strony”, „Jakim jestem typem osobowości?”

- organizują w miarę możliwości spotkania z osobą wykonującą interesujący zawód”
- przedstawiają ofertę edukacyjną powiatu tczewskiego oraz zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
- „Wolność do realizacji marzeń i celów”- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności, rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki, rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość
- „Niezależność podejmowania decyzji”- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat; wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji
- „Sprawczość jako potwierdzenie wolności”- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość

Nauczyciele języka polskiego:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- jak napisać życiorys i podanie?
- piszemy ogłoszenie, zaproszenie i zawiadomienie
- list prywatny a list oficjalny
- wzbogacamy słownictwo, poznając nowe słowa
- poszukujemy informacji za pomocą encyklopedii oraz słowników
- znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w autoprezentacji
- akcent w języku polskim (praca dziennikarza, prezentera, lektora)
- opowiadanie twórcze (praca pisarza)
- omawianie dzieł literackich, zachowań bohaterów, zastanawianie się nad motywem podejmowanych przez nich działań (zawód psychologa, nauczyciela)

- interpretacja dzieł wybitnych malarzy oraz opis obrazu (praca fotografa oraz inne zawody związane ze sztuką)
- analiza cech bohaterów literackich, a ich wpływ na wybór zawodu
- profesje dawniej i dziś- omawianie lektur

Nauczyciele języka angielskiego:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- My Dream Job - Uczniowie opisują swój wymarzony zawód, omawiając dlaczego, jakie umiejętności są do niego potrzebne i jakie kroki muszą podjąć, aby go osiągnąć
- Jobs Around the World - badanie różnych zawodów i miejsc pracy na całym świecie, ucząc się o różnicach kulturowych i zawodowych
- Famous Jobs - przyjrzenie się sławnym osobom i ich zawodom oraz omówienie, czego można się od nich nauczyć w kontekście rozwoju kariery
- Skills for the Future - dyskusja na temat umiejętności, które będą potrzebne w przyszłych zawodach i jak można się do nich przygotować
- Interview Preparation - przygotowanie uczniów do udzielania wywiadów na temat przyszłych zawodów, w tym nauka pytań i odpowiedzi w języku angielskim
- Job Market Trends - badanie trendów na rynku pracy, aby zrozumieć, jakie zawody są obecnie popularne i prognozy na przyszłość
- Creating a Resume - nauka tworzenia życiorysu zawodowego (CV) i listu motywacyjnego w języku angielskim
- Shopping time! – rodzaje sklepów i produktów, usługi
- How much is it?- zatrudnienie, praca i pieniądze, formy płatności
- Shopping – znajomość środków językowych, znajomość funkcji językowych
- Let`s go to work- zawody, opisy zawodu,
- That`s okay – rodzaje pracy, czynności i obowiązki w danym zawodzie
- Trening przed egzaminem – rozwiązywanie arkuszy egzaminacyjnych
- Omawianie tematów związanych z poszczególnymi zawodami: The school concert – praca nauczyciela; The magic elf – praca sprzedawcy/asystenta klienta; The picnic – praca piekarza; Welcome back! – praca detektywa; Mr Beetle`s new clothes.- praca krawca; The moon is in the river.- praca rolnika; Crocodile tears.- praca

doktora/lekarza; Me and my clothes.- praca aktora; Family and friends.- praca tancerza; Out and about!- praca sportowca; Time out!- praca muzyka

- Travelling- zapoznanie ze słownictwem związanym z zawodem przewodnika turystycznego (nazwy czynności, środków transportu, miejsc wypoczynkowych)
- Jobs- zapoznanie z różnymi zawodami w języku angielskim, rozmawianie o zainteresowaniach i preferencjach uczniów
- Holiday activities, places in a town- zapoznanie ze słownictwem związanym z zawodem przewodnika turystycznego (nazwy czynności wakacyjnych, miejsc znajdujących się w mieście oraz opisywanie drogi)

Nauczyciel języka niemieckiego:

- prowadzi zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- Wer bist du? (Kim jesteś) Przedstawianie się
- Was sind sie von Beruf? (Kim oni są z zawodu?)- opowiadanie o swojej rodzinie, zawody męskie i żeńskie
- Charaktereigenschaften- cechy charakteru
- Meine Klamotten- moje ubrania
- opisujemy ubiór w pracy, szkole i w czasie wolnym
- Gehen wir Fußball spielen?- Idziemy grać w piłkę nożną? Rozmawiamy na temat zainteresowań i umiejętności
- Einkäufe und Geschäfte (Zakupy i sklepy)- poznajemy usługi i rodzaje sklepów
- Hobbys in meiner Freizeit (Hobby w czasie wolnym)- opowiadamy o swoim hobby i o czynnościach związanych ze spędzaniem czasu wolnego
- Mein Tagesablauf (Mój rozkład dnia)
- Was kann man hier machen? (Co tu można robić)
- Wohin verreisen? (Dokąd wyjechać?)- poznajemy nazwy miejsc związanych z podróżowaniem.
- Wo lernen wir ? (Gdzie się uczymy?)
- Beim Arzt. (U lekarza)- odgrywanie scenek u lekarza
- In der Apotheke. (W aptece)

- Um wie viel Uhr gehst du ins Büro? (O której godzinie idziesz do biura?)- nazywanie czynności i ich częstotliwość i mieszkań
- Wo arbeiten sie? (Gdzie oni pracują?)

Nauczyciele matematyki:

- znaczenie matematyki w życiu codziennym- częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego, w których wykorzystujemy umiejętności matematyczne, refleksja nad tym w jakich czynnościach życiowych są nam potrzebne określone umiejętności matematyczne, poznawanie i rozbudzanie zainteresowania matematyką
- stosowanie algorytmów- rozwiązywanie zadań dotyczących posługiwania się wyrażeniami algebraicznymi, ich zastosowaniem w tworzeniu arkuszy kalkulacyjnych wykorzystywanych w pracy analityków oraz w statystyce
- wykorzystanie matematyki w życiu codziennym- stosowanie obliczeń procentowych przy obliczaniu podatku, odsetek lokat i kredytów, obniżek i podwyżek, dyskusja/w jakich zawodach korzysta się z tych umiejętności, gdzie pracują takie osoby, po co im są umiejętności związane z obliczaniem procentów; rozwiązywanie zadań dotyczących remontu, kupna, sprzedaży domu, mieszkania, działki itp. w jakich branżach ważne są określone umiejętności matematyczne– np. jakich obliczeń dokonuje murarz, hydraulik, osoba, która chce zbudować most; rozwiązywanie zadań dotyczących zakupów w jakich branżach ważne są określone umiejętności matematyczne
- planowanie czynności, dzielenie zadań na etapy- dyskusja-pogadanka na temat właściwego planowania rozwiązywania zadań tekstowych; dyskusja: czy można wykorzystać matematykę do podejmowania decyzji i planowania?
- planowanie- rozwiązywanie zadań dotyczących planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza; dyskusja: czy można wykorzystać matematykę do podejmowania decyzji i planowania?
- gromadzenie, porządkowanie informacji, korzystanie z różnych form prezentacji danych- rozwiązywanie zadań z zakresu statystyki – odczytywanie informacji z diagramów, wykresów, tabel oraz ich sporządzanie; projekt: przeprowadzenie ankiety i jej analiza
- przygotowanie uczniów do konkursów zewnętrznych i wewnętrznych- zajęcia pozalekcyjne/rozwiązywanie zadań konkursowych/ rozwijanie zainteresowań

matematycznych/określanie drogi kształcenia prowadzącej do zdobycia zawodu
matematyka/wskazywanie dyscyplin pokrewnych

- organizowanie konkursów matematycznych- udział uczniów w konkursach, analiza wyników uzyskanych w konkursach/prezentacja mocnych stron ucznia i umiejętności/
zwiększanie świadomości uczniów dotyczących własnych zdolności i predyspozycji matematycznych

Nauczyciele przyrody i biologii:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- doskonalenie własnych zainteresowań na kółku przyrodniczo- ekologicznym
- udział w Konkursie Przyrodniczo-Ekologicznym
- zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi zdrowego stylu życia
- jaki wpływ ma stan zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych
- spotkanie z przedstawicielami różnych zawodów
- spotkanie z wolontariuszami np. pracującymi w schronisku dla zwierząt
- prezentacja zawodów związanych z różnymi dziedzinami biologii: laboranta, genetyka, lekarza, pielęgniarza, ratownika medycznego
- czy są takie zawody związane z biologią, w których trzeba uczyć się przez całe życie?
- pogadanki na temat swoich planów edukacyjno-zawodowych związanych z naukami przyrodniczymi

Nauczyciele historii:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- ci, którzy bronią (żołnierz- zawód czy powołanie)
- jak zostać naukowcem- Kopernik, Skłodowska
- Eugeniusz Kwiatkowski- zapoznanie z zawodem inżyniera
- Starożytny Egipt- o pracy budowniczych
- w folwarku- rzecz o pracy na roli
- wielcy odkrywcy- marynarz i kapitan
- wynalazek Biblii; zawody drukarskie: drukarz, zecer, introligator

- kongres wiedeński- zręczny jak polityk
- rewolucja przemysłowa- o wynalazkach i wynalazcach
- kampania obronna Wrzesień39- o poświęceniu żołnierskim
- Powstanie Warszawskie- poczta i szpital
- jak sprzedawać, kiedy nie ma co? PRL i jego tajemnice

Nauczyciel chemii:

- prowadzi zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- zapoznaje z podstawowym sprzętem laboratoryjnym
- w toku nauczania zapoznaje z przedstawicielami różnych zawodów takich jak: laborant, naukowiec, elektryk, lekarz, spawacz, specjalista do spraw ochrony środowiska, archeolog, geolog, malarz, fryzjer, sprzedawca, murarz, stomatolog, farmaceuta

Nauczyciele informatyki:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
  - ✓ prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich
  - ✓ pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół
  - ✓ wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem
  - ✓ uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych
  - ✓ prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym
  - ✓ wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach
  - ✓ zapoznają z zawodami związanymi z drukowaniem, programowaniem, bezpieczeństwem w sieci, animacją, grafiką
  - ✓ uczą tworzenia stron internetowych
  - ✓ zajmują się grafiką komputerową oraz programowaniem w języku Python

- ✓ podają przykłady zawodów wymagających umiejętności informatycznych oraz związanych z grafiką komputerową

Nauczyciele religii:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- nawiązują do zawodów podczas omawiania tematów lekcji:
  - ✓ Bóg stwarza świat z miłości- praca ogrodnika leśnika
  - ✓ moje ciało darem Boga- rola lekarzy, pielęgniarki
  - ✓ narodzenie Jezusa- praca w gospodarstwie
  - ✓ o nakarmieniu głodnych- rola piekarzy
  - ✓ słowo boże posłane w naszych sercach- znaczenie pracy rolnika
  - ✓ Anioł Stróż- rola stróżów prawa
  - ✓ Dom Boży i nasz dom- rola budowniczych, architektów
  - ✓ Pan Jezus uczy nas modlitwy- praca wychowawcy, nauczyciela
  - ✓ kochamy każdego człowieka- służba innym przez zawody
  - ✓ uczymy się kochać jak Święty Franciszek- praca wśród zwierząt

Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa:

- prowadzi zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- omawia zawody związane z bezpieczeństwem państwa i jego obywatelami- służby mundurowe, obrona cywilna
- zwraca uwagę na międzynarodową pomoc humanitarną, pierwszą pomoc przedmedyczną, ratownictwo podczas klęsk

Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie:

- prowadzi zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
  - ✓ potrzeby i pragnienia człowieka
  - ✓ budżet i wynagrodzenie
  - ✓ rynek pracy, cechy przyszłych pracowników

- ✓ edukacja i praca
- ✓ kształtowanie wizerunku
- ✓ prawa i obowiązki
- ✓ ekonomia w życiu codziennym

Nauczyciele techniki:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- omawiają zawody związane z bezpieczeństwem obywateli, mechaniką, techniką, bezpieczeństwem drogowym
- zapoznają z zawodami związanymi z materiałoznawstwem, rysunkiem technicznym, profilaktyką zdrowotną
- nawiązują do budownictwa, instalacje domowych, nowych technologii

Nauczyciel muzyki:

- prowadzi zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach

Nauczyciele plastyki:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych
- przedstawiają zawody związane z twórcami, wystawiennictwem, historią sztuki, architekturą
- zapoznają z zawodami z dziedziny kultury
- uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów

Wychowanie do życia w rodzinie:

- „Wspólnota domu, serca i myśli” – funkcje rodziny (opiekuńcza, wychowawcza, socjalizacyjna, towarzyska, kulturowa, ekonomiczna)
- „Internet świat prawdziwy czy nieprawdziwy?” (zalety, wady, zagrożenia)

- „Rodzina moje okno na świat” (okno na zasady, wartości, talenty)
- „Rozwój ku dojrzałości i odpowiedzialności” (aktywność własna, odpowiedzialność za własny rozwój)
- „Ludzie drogowaskazy”(osoby godne naśladowania, autorytety)
- „ Dojrzałość to znaczy”(dojrzałość psychiczna, społeczna, prawna, samowychowanie)
- „Budowanie relacji międzyosobowych”(autoportret, właściwa samoocena, budowanie więzi osobowej)

Nauczyciele wychowania fizycznego:

- prowadzą zajęcia związane z tematyką doradztwa zawodowego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
  - ✓ rozpoznajemy wybrane zdolności motoryczne człowieka
  - ✓ rozróżniamy pojęcie tętna spoczynkowego i powysiłkowego
  - ✓ wymieniamy cechy prawidłowej postawy ciała
  - ✓ opisujemy sposób wykonywania poznawanych umiejętności ruchowych
  - ✓ opisujemy zasady wybranej regionalnej zabawy lub gry ruchowej
  - ✓ rozróżniamy pojęcia technika i taktyka
  - ✓ wymieniamy miejsca, obiekty i urządzenia w najbliższej okolicy, które można wykorzystać do aktywności fizycznej
  - ✓ znamy regulamin Sali gimnastycznej i boiska sportowego
  - ✓ wymieniamy osoby, do których należy zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
  - ✓ opisujemy jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia
  - ✓ opisujemy piramidę żywieniową
  - ✓ opisujemy zasady zdrowego odżywiania
  - ✓ opisujemy zasady doboru stroju do warunków atmosferycznych w trakcie zajęć ruchowych
  - ✓ przestrzegamy zasad higieny osobistej i czystości odzieży
  - ✓ przyjmujemy prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach
  - ✓ wskazujemy grupy mięśniowe odpowiedzialne za prawidłową postawę ciała
  - ✓ wymieniamy podstawowe przepisy wybranych sportowych i rekreacyjnych gier zespołowych

- ✓ wymieniamy rekomendacje aktywności fizycznej dla swojego wieku (np. Światowej Organizacji Zdrowia lub Unii Europejskiej)
- ✓ rozumiemy i opisujemy ideę starożytnego i nowożytnego ruchu olimpijskiego
- ✓ wyjaśniamy, dlaczego należy przestrzegać ustalonych reguł w trakcie rywalizacji sportowej
- ✓ omawiamy sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
- ✓ wymieniamy zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego
- ✓ omawiamy zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku
- ✓ wyjaśniamy pojęcie zdrowia
- ✓ opisujemy pozytywne mierniki zdrowia
- ✓ wymieniamy zasady i metody hartowania organizmu
- ✓ omawiamy sposoby ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i niską temperaturą

7. Podmioty zewnętrzne, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Tczewie
- Powiatowy Urząd Pracy w Tczewie
- Państwowa Inspekcja Pracy
- Szkoły ponadpodstawowe
- Pracodawcy lokalni

8. Ewaluacja programu

Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024 będzie monitorowany. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do ewaluacji. Ewaluacja Programu realizacji doradztwa zawodowego jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Ewaluacja przeprowadzana będzie pod koniec roku szkolnego. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi je Dyrektorowi szkoły do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego.